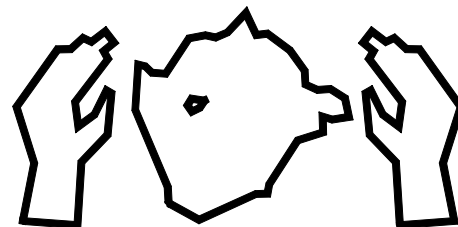

Mieninfo

Nr 1 / 2013 Mars, april och maj.

Red: Jan Sikkema 0459-851 30 / Eivor Lindstrand 0459-85122 / Björn Jäderås 0459-85143

e-post: info@bjk.g.se

Adress: Hakefors 3, 362 92 Tingsryd

webbsida: www.miengruppen.se

Skridskoåkning och väder

Thijs med hunden Pelle åker på Mien nu i vinter. Lite bredare än kanalerna i Holland.

Foto av Jan-Roelf.

Nedan är Ferdinans uppmätning av vädret i Midingsbråte förra året.

MÄTNINGAR GJORDA PÅ SJÖLIDEN I MIDINGSBRÅTE 2012...

MÅNAD	TEMP.		BAROMETER		NEDERBÖRD				NEDER- BÖRDS- DAGAR PER MÅNAD	KOMMENTAR	
	MIN	MAX	LÄGST	HÖGST	MAX/DAG REGN	SNÖ	PER MÅNAD REGN	SNÖ			
JANUARI	-9,2	7,2	967	1039	14,0	10	57,0	31	16	9.-10. SNÖ 16. SNÖ 18.-19. SNÖ 20. SNÖ 21.-22. SNÖ	
FEBRUARI	-16,7	10,6	987	1042	8,0	10	21,0	23	10	9. BLÄSIGT 14. SNÖ 22.-23. BLÄSIGT 24. BLÄSIGT 25. BLÄSIGT	
MARS	-8,1	20,1	1002	1023	3,0	3	8,0	3	4	8. SNÖ 11. MIEN ÖPPEN	
APRIL	-8,4	22,9	996	1017	8,0	4	52,0	10	14	6. BLÄSIGT 16. SNÖ	
MAJ	-2,1	28,8	998	1029	7,0	0	25,0	0	6	12. BLÄSIGT	
JUNI	1,7	37,0	994	1018	37,0	0	103,0	0	13	26. ÅSKA	
JULI	6,0	28,7	999	1022	18,0	0	66,0	0	11	31. ÅSKA	
AUGUSTI	4,0	29,7	1004	1028	16,0	0	63,0	0	11	20. ÅSKA 30. ÅSKA	
SEPTEMBER	4,4	23,0	1000	1020	16,0	0	91,0	0	17	8. BLÄSIGT	
OKTOBER	-5,3	16,6	997	1028	13,0	0	102,0	0	18	26. LITEN SNÖ	
NOVEMBER	-6,3	10,3	991	1026	13,0	0	98,0	0	19		
DECEMBER	-16,7	6,8	987	1027	8,0	8	36,0	46	18	2. SNÖ 25. BLÄSIGT	
TOTAL PER ÅR →					722,0	113	157				REGN I mm SNÖ I cm

Den kära, gamla skolan

När jag kom in i mitt första klassrum i livet kom jag ihåg spänningen. Vad skulle hända nu?

Osäkerheten kändes lite i maggropen, men flera av mina lekkamrater fanns i klassen. Endast ett och annat ansikte kände jag inte igen. Som tur var hade jag fått en mycket trevlig lärarinna. Hon såg visserligen precis ut som man då föreställde sig en lärarinna; uppsatt hår, en välstruken blus och en kjol, kanske lite stel klädsel, men med ett varmt hjärta och tålmod. Hon

började genast med bokstäverna och på bokstaven A hängde passande en tecknad apa som jag tyckte dinglade fram och tillbaka. Jag fick lite betänketid för att komma på bokstaven och klarade av det. Både hennes och mitt ansikte lyste upp. Detta var på 60-talet i en byggnad som luktade krita, skurmedel och ibland regntunga ytterkläder i en ort någonstans på Ostkusten. Med tiden började jag känna mig trygg i skolan och tyckte att den gjorde livet ännu mer spännande. Nya världar upptäcktes och en gemenskap började som än idag har lämnat kvar sina spår. Min närmaste väninna lärde jag känna när jag gick i femman och än idag mejlar vi ofta till varandra och ses när tillfälle ges.

Vägen till skolan kunde vara lång och på vintern fick barnen pulsa sig fram i snön med yllestrumpor och träskor i det becksvarta mörkret. Maten låg inpackad i skolväskan av brunt läder eller det fanns bara insnodda smörgåsar i ett tidningspapper som man tog med sig i handen. Var man fattig, så fick barnen turas om att gå till skolan för att det inte fanns tillräckligt med kläder eller skor. Elever som bodde långt borta från skolan gick dit bara varannan dag. Så såg det ut längre tillbaka. Lärarna var stränga och aga var tillåtet. Det var alltså inte så lätt att vara elev på den tiden.

På de efterlängtdade rasterna sparkade pojkarna fotboll eller lekte datten medan flickorna kastade boll eller bytte bokmärken med varandra. Och eftersom inte gymnastik stod på läroplanen var det viktigt att man fick röra på benen, åtminstone på rasterna.

Men de allra första skolorna i *det medeltida Sverige* fanns i klostren där all undervisning hölls på latin. Här fick munkar och nunnor sin utbildning om antikens kultur och lärdoms arv. De kom till klostren redan i sjuårsåldern. Senare betalade också de rikare familjerna för sina barn som då fick bo i ett internat i närheten utanför klostermurarna.

Vid samma tid fanns det en katedralskola vid varje domkyrka där präster utbildades. I Lund uppkom den särskilt tidigt på 1100-talet. Där fick man öva liturgi, predikan och andra saker som tillhörde prästernas yrkesutövning. Det var inte alls ovanligt med studieresor till universitet i utlandet på kontinenten och det gick bl.a. att välja på Paris, Prag, Köln, Rostock eller Heidelberg.

När ståndssamhället uppkom berodde det mycket på vilket av stånden som man tillhörde om skolan blev av större betydelse eller inte. Böndernas barn fick lära sig det nödvändiga inom familjernas egna ramar tills den katolska kyrkan skapade religiösa utbildningsbehov. Nu blev det viktigt att kunna läsa böner och trosbekännelsen som lärdes ut av föräldrar, faddrar eller personer som arbetade för kyrkan. En del av borgarnas barn, vars föräldrar sysslade med in- och utrikeshandel, fick gå i skolor som ståndet själv inrättade. Läsning, skrivning och räkning stod på schemat i dessa s.k. stadsskolor.

Inom adeln var det betydelsefullt att kunna handha sin häst, kunna jaga och på festerna skulle man kunna konversera, dansa och spela något instrument. Men inte bara det var viktigt utan att man också utvecklade sina personliga egenskaper. Då gällde egenskaper som lojalitet gentemot sin länsherre eller kung, mod i strider och att kvinnor och barn skulle behandlas väl. Männens hjälpsamhet och beskydd var efterfrågat.

Senare, år 1723, reglerades föräldrarnas ansvar för undervisningen med ett regeringsbeslut. Nu skulle barnen lära sig att "läsa i bok", som det då hette. Innan dess hade redan prästerna gått omkring mycket på landsbygden för att kontrollera kunskaperna om kristendomen. Allt skrevs upp i husförhörslängder som hamnade i arkiv och det var mycket strängt med närvaroplikten. Den som inte var där när prästen tittade förbi kunde räkna med bötesstraff. Men det fanns också lärare som vandrade omkring från by till by. Ofta hade de en bisyssla som murare, skomakare eller soldat. I Bergsslagen arbetade de vid bergsbruken och vid kusten var de ofta fiskare eller sjömän.

På mitten av 1800-talet var läskunnigheten utbredd i Sverige. 1842 lagstodgas den svenska folkskolan. Samhället förändrades genom befolkningsökningen, bysprängningarna och industrialiseringen och nya samhällsklasser växte fram: torpare, statare, backstugusittare, drängar och pigor. Nu kunde man se ett jordbruksproletariat som utvidgades, vars barn snart skulle nöta skolbänkarna. Men var den lagstodgade skolan kanske en möjlighet för överklassen att kunna kontrollera och indoktrinera proletariatet? I vilket fall som helst blev skolan en institution som stod för allmänbildning och upplysning, så snart skulle den leda till att de som inte hade någon hög ställning i samhället med tiden fick mer inflytande även inom det politiska området.

Nu uppkom skolbyggnader där lärarna undervisade, så barnen skulle gå till läraren istället för tvärtom som det hade varit förr. Men på bondgårdarna blev omställningen stor för här hade ju barnen hjälpt till med arbetet. Det löste man med att eleverna fick lov som inföll just när de behövdes som mest på gårdarna. Till exempel på hösten hette lovet inte "höstlovet" utan "potatislovet" för nu skulle barnen hjälpa till med att gräva upp potatisen.

I början undervisades alla

åldersgrupper tillsammans i en enda klass som ibland var riktigt stora. Då hjälpte de äldre eleverna till med undervisningen. Senare i slutet av 1800-talet blev dock läraren centralare i undervisningen. Klasserna blev mindre och klassrummen och antalet lärare/lärarinnor ökade med tiden.

Text: Boel Cederqvist

Trygghetslarm via fiber

Den 16 januari arrangerade Mienet ett möte i Bygdegården där Tingsryds kommun och Wexnet berättade om fördelarna med att ha trygghetslarm via fiber. Ca 35 personer, både äldre och yngre, hade samlats för att få tips om vad som gäller och få en fika.

Wexnet påpekar att den som använder fibernätet enbart för trygghetslarm **inte** behöver betala någon års- eller månadskostnad. Och givetvis tar då Mienet inte heller ut någon. Det var lite tvetydigt på mötet.

Har man Internet, telefon, teve eller annat anslutet så får man dock betala denna driftkostnad.

Givetvis måste man ha anslutet sig till nätet och betalat anslutningsavgiften och insatsen. Fortfarande finns det möjlighet att ansluta sig på några platser i området men grävningen går snabbt framåt.

Grävningen

Grävningen av Rolf Johansson rullar som sagt på bra. Dessbättre har det gått att gräva ganska bra denna vinter.

I nordöst om sjön är all grävning så gott som klar. Efter fiberinstallationen skall alla brunnar täckas. Och kanske något måste finplaneras och någon sten köras bort när snön har försvunnit.

Här har man i skrivande stund också börjat blåsa i fiber i slangarna. Detta är dock lite mer temperaturkänsligt än grävningen. Fibern är känslig och kan gå sönder om det är kallare än några få minusgrader vid blåsningen.

I Midingsbråte är det mesta redan nergrävt. I alla fall fram till transformator kiosken närmast fotbollsplan.

Man har också grävt västra delen av Gäddeviksås färdigt och har börjat gräva ner mot Hakefors.

Att vi har vald denna ordning beror på att Kreab så snabbt som möjligt vill lägga ner sin 10 kV (kilovolts)-ledning som matas nere från Ire via Hakefors. Och detta minskar ju risken för elavbrott kanske redan i vinter.

Över ån i bägge åfårorna går slangar och kablar i rör. Dessa rör är gjorda i ett sorts kompositmaterial. De är normalt tänkta att stå lodrätt och används numera av kraftbolagen som kraftledningsstolpar i stället för impregnerade trästolpar. Längs gamla sträckningen av väg 29 i Hakefors står sådana stolpar, uppsatta för ett år sedan. Men nu har dom visat sig efter kalhuggningen där.

Fortfarande återstår en del både i Midingsbråte och i Gäddeviksås. Dels några sträckor som inte är grävda men också en del efterarbete och återställning. Dessutom några tomtgrävningar som är bättre att göra när snön försvunnit och det är lättare att gräva utan att förstöra för mycket i trädgårdarna.

Mienet/Björn

Onsdagen den 17 april kl 18:30 har Mienet årsmöte i Bygdegården i Gäddeviksås. Fila till självkostnadspris.

Välkomna medlemmar och andra intresserade.

Hål under vägar

När Kreab och Mienet skall passera vägar med kablar och slangar så ”trycker” man under vägen med en speciell utrustning.

Man börjar med att gräva hål vid sidan av vägen. Med en specialdorn av metall och någon sorts slagverk inuti slår den sig in under vägen. I början stöds den av en grävskopa. I dornens bakända

fästs den plastslang som sedan ligger kvar under vägen och där man kan föra igenom de ledningar som skall passera vägen. Det hela drivs av tryckluft från en kompressor.

Detta är ju lite omständligare och dyrare än att gräva så

planeringen har varit att undvika tryckningar i möjligaste mån. Men ibland är det nödvändigt.

Planeringen

Planeringen ja. Innan grävningsstart måste en hel del vara iland. Förutom alla behov av myndighetstillstånd som hela tiden dyker så är det projektering av var ledningen skall gå. Överenskommelse med markägare, inritning på kartor, utmärkning i naturen och röjning av buskar och träd är något av det som behövs göras innan grävning.

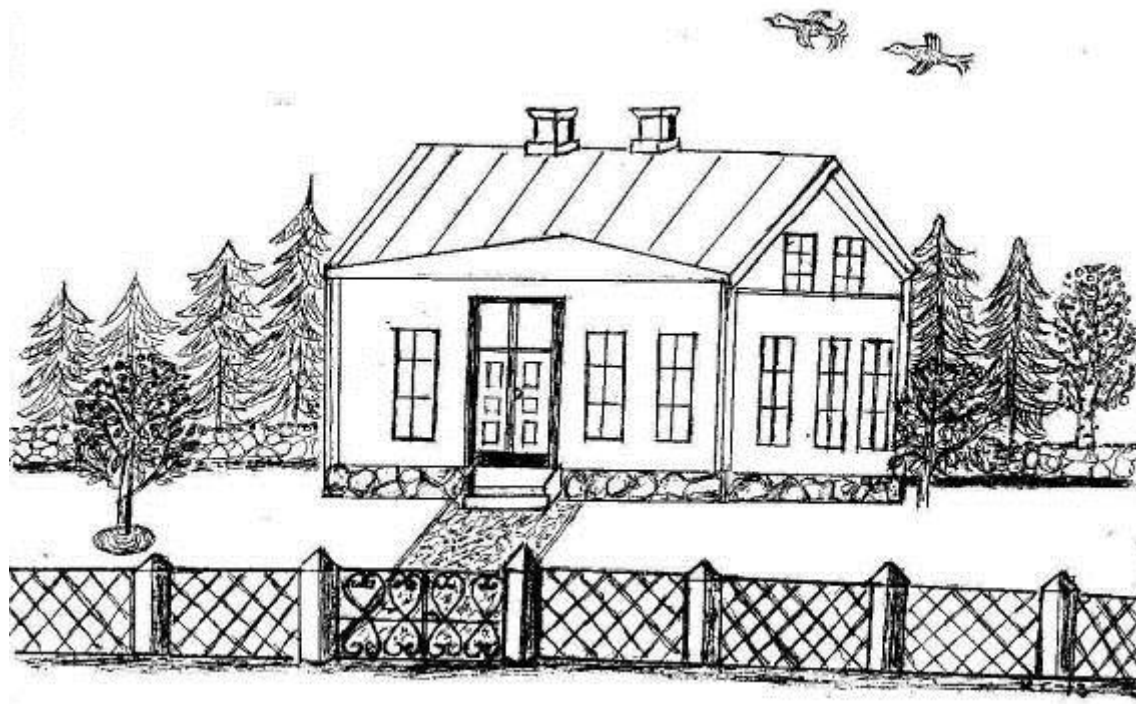

Här diskuterar Claire och Peter en sträckning efter ett byggmöte i Bygdegården.

Peter som dagligen jobbar med fiber på Peab har bra kunskap som vi givetvis utnyttjar. Rosa pinnar och streck i snön visar var det skall grävas.

Skolan

*På trettio-talet min utbildning jag får
I Grönteboda skola jag går
Minnen från den tiden jag har
när jag med min cykel däråt far*

*Utbildningen var bra
så den kan jag inte klaga på
Det var mycket vi fick lära oss att förstå
Nu vet jag att $10+10=22$ (?)
eller är det kanske inte riktigt så?*

*Agan var tillåten
Stryk fick den ungen i baken
om han ej föll läraren i smaken
Så även den som oskyldig var
Det minnet kommer nog alltid
att finnas kvar*

*Vad tänkte den skyldige då
när någon annan hans stryk skulle få?
Idag är skolagan förbjuden enligt lag
En mycket bra lag, tycker jag*

Text/bild: Karin Cederqvist

*Skolinspektören kom
Vi fick buga och niga till golvet nivå
Ovett fick den som ej gjorde så
Militärisk anda det var
Skönt när översten från skolan far
Även läraren såg lättad ut
när chefen försvann till slut*

*Tänk, en dag kom biskopen på
"visitation"
Vi läste psalmverser för honom
med känslösam och helig ton
Han såg nöjd och belåten ut
Bättre psalmversläsning han nog
ej hört förut
Med stiftets bil och privatchaufför
de åter till domen mot Växjö kör*

*Numera är skolan sommarbostad
när jag tänker på det blir jag så glad
Trevliga och rara danskar finns där
så nu är det en helt annan atmosfär
Kanske jag går dit och hälsar på
Smörrebröd och en Gammeldansk
de nog bjuder på då*

Bevara Mienbygdens naturvärde

om planerade vindkraftverk i området

Möte

*Långfredagen den 29 mars 2013, klockan 16.00
Björkelunds skola
Ta gärna med en korg med kaffe och kakor
Välkomna!*

En schlager i Sverige

Ett populärt arr i Bygdegården i slutet av januari som fotades av Ferdinand.

Händer runt Mien

Mars:		
Onsdag 6/3	19:00	Visans vänner Årsmöte och viskväll i Bygdegården, Gäddeviksås. Gott fika.
Torsdag 15/3	18:30	Miens fvo årsstämma Bygdegården Gäddeviksås. Kaffeservering
Torsdag 21/3	18:30	Stickcafé Kontaktperson Agneta 0459-851 00
Söndag 24/3	14:00-18:00	Kakkalas I Bygdegården, Gäddeviksås
Fredag 29/3	16:00	Möte om planerad vindkraft Björkelunds skola. Se artikel inne i tidningen.
April		
Fredag 5/4	19:00	Årsmöte i Midingsbygdens bygdegårdsförening. Bygdegårdsföreningens årsmöte. Karin och Olle Bergman berättar om Afrika förr och nu. Fika.
Datum ännu inte bestämt	Ca 18:30	Miengruppens Årsmöte Bygdegården Gäddeviksås
Onsd 17/4	18:30	Mienet årsstämma Medlemmar och övriga intresserade välkomna. Fika till självkostnadspris.
Tisdag 23/4	18:30	Stickcafé Kontaktperson Agneta 0459-851 00
Maj:		
Onsdag 29/5	18:30	Stickcafé Kontaktperson Agneta 0459-851 00

Vinterbad

Mieninfos badflicka gjorde årets sista bad i Miens rena och kalla vatten just på årets sista dag. Simturen på ett par hundra meter kändes skönt. Vittnen som såg det hela kände ingen önskan att följa hennes exempel.

Eivor